

YHM2

עמוד 31 ביומן

הערות לעניין הגפירות

עדין לא התרגלנו עם המחשבה להיות גפירים, כל אמת שנוכל באופן לגלי להגן על הנקודה בשעת הצורך. בתור גוף צבורי צריכים היינו פעם לשוחח מה צריכה להיות צורת השמירה במקומות ואיך אנו מגיבים על הכיוון הזה שנקט בו הישוב.

לא כאן המקום לפתח פולמוס, אבל ברצוני להציג את השאלה בפני החברים, ובהזדמנות הקרובה נצטרך לתת תשובה עליה. מספר הגפירים אצלנו 24.

מהם 6 סוג א' - שמקבלים משכורת חדשית 3 לירות מהמשלה. (ישנה שמועה שמחודש הבא הם יקבלו 6 לירות). 6 סוג ב' שכבר היו מגויסים פעמים וקבלו עליהם את השבועה.

12 סוג ג' - שרק משתתפים בתרגילים פעמיים בשבוע.

מקבוצת **במעלה** יש 1 סוג א' - 2 סוג ב' - 2 סוג ג'. = 5 חברים.

יתרם חברי הקבוצה:

סוג א: משה גרנפלד, שמואל ברנשטיין, אפרים שליט, יצחק בן אברהם, צבי צינקובר = 5

סוג ב: יוסקי ברר, יוסף רגנבויגן, יעקב פישמן, שלום דינר = 4

סוג ג: נפתלי אושפיז, אריה ברלינר, יהודה גרמן, יהוד'ל בן אברהם, מיכאל לוי, אברהם הורביץ, זאב ולך, ישראל שפירא, יונה פנחסי יוסף ישראלי. = 10

בזמן האחרון נתקלתי בהופעות שחברים מבקרים את השעורים כאילו מתוך הכרח, וגם אומרים את זאת שעוד הערב ולא יותר. חבר אחר שפניתי אליו שיתחיל לבקר את התרגילים ענה לי בנאום ארוך מאוד שלסוף כוונתו לא הגעתי. לדעתי נמצאים עוד לערך 6-7 חברים שיכולים להשתתף, והם צריכים לעבור את הקורס, כי חלק מהגפירים הקבועים, לרגלי כמה סבות, **באמת** לא יכולים לפעמים להיות פעילים.

אין אני רוצה שיעשו **טובות**. אם נכונה הדעה: שישנם מספיק חברים גם בלעדי (הכוונה בלי כל פרט שעליו ל(?) הרי זה אומר שכל הפעולה של זיון חברי המקום מיותרת. ואם הדעה הזאת תהיה דעת של מיעוט, אז חובה על החברים לקחת עליהם חלק מהעול.

דעתי גם שאנו צריכים להכניס 4 מהנוער הגרמני לרשימת הגפירים.

יצחק ב.א.

YHM2

עמוד 32 ביומן

המצב בעבודה 7/4

בקשר עם נסיעת הנוער הגרמני, ברור שהמצב בעבודה נהיה קשה מאוד. אם בכל ענפי העבודה הקבועים, החליפו אותם בחברים מבוגרים, אז ענף השדה נשאר פשוט בלי עובדים.

בכרמים: עונת דילול הענפים והפרי, קשירת הנטיעה החדשה (אחרת הענפים נשברים מהרוח), המשכת העדורים, עונת העבודה במשתלות וגם בעצי פרי.

כל ההצעות שהוצעו באסיפה לשם הקלת המצב: דחיית חצי יום חופש בשביל כל החברים לעוד שבועים, צמצום מינימלי בענפי בית. ההצעות הללו יכלו במינימום להקל על מצב העבודה ולאי לגרום להפסדים נכרים. אבל כתמיד כן גם הפעם, החברים לא קבלו את ההצעות הללו, ואחרות במקומם לא הציעו.

נוסף לזה היתה השבוע הובלת חציר ומקרים ברפת, והיו ימים שלמים שלא עבד אף אחד בשדה.

בירקות: התחילו לשתול עגבניות וטפלו במקשה.

בבנין: גמרו לסדר עמדה לפר מהרפת החולה.

עוד באמצע שבוע העבר גמרו את בנין החדר על הסנטוריום. הורידו את המכונה וכל החומרים שהשתמשו בהם בזמן העבודה. סך הכל עבדו בהקמת החדר 9 ימים. נוסף לשמואל עפרוני שעבד 8 ימים, השקיעו מהמשק 37 ו-5/8 ימי עבודה, בכלל זה כל עבודת הנוער העובד.

סך הכל הוציאו על בנין החדר: 3 טון מלט = 10 לא"י, 20/3 חומר = 6 לא"י, פסי ברזל = 2.5 לא"י, ברזל עגול = 0.5 לא"י, דלת ברזל = 3 לא"י, אמורטזציה קרשים = 2.5 לא"י, שונות = 0.5 לא"י, לנסיעות של האוטו = 2 לא"י, סה"כ = 27 לא"י.

ע"ח זה קיבלנו מהליגה לשחפת 25 לא"י.

(בכתב היד המקורי יש בתחתית העמוד בצד שמאל חשבונות נוספים שקשה להבינם ולכן לא הודפסו).

YHM2

עמוד 33 ביומן

אנפורמציה מענפי החצר 7/4

לול ההטלה היומית 950 ביצה (בשבועים הקודמים 1100).

ההפחתה נחשבת לנורמלית. בחודש מרץ. ההטלה המקסימלית תמיד.

המחיר בעד 100 ביצים סוג א': 390 מא"י. מקודם 440 מא"י, הפחתה ב 50 מא"י כי בתנובה יש מחסן מלא ביצים. כל הביצים, ובתוכן גם שלנו, מגיעות לשוק במצב לא טרי.

מחוסר ארגזים נשלחים הביצים רק לאחר 9-10 ימים, ואחר כך הן נשארים לעמוד במחסן של תנובה...

במשך השבועים נמכרו 250 פרגיים במחיר 270 מא"י רוטל.

הוציאו אפרוחים מהאנקובטורים. היה 74% בסוף חודש זה נגמרת הדגירה.

אם כי הדגירה מתפתחת יפה, יש לצין שמחלת "הקוקודיוזוס" עדין ישנה ורק הודות לנסיון שנרכש במשך השנים האחרונות, ושמירת הנקיון המופתי בלולים המחלה הזו נמצאת רק בסטיה הראשונה ולא גורמת לתמותה.

רפתות:

רפת ד' – 150 ליטר חלב.

מרכז – 460 ליטר. יש עליה קטנה לרגל הירק ששוב התחילו לקבל.

הרפת החולה – 1,000 ליטר.

הרפת החדשה – 125+25, 1733, סל הכל 1760 ליטר.

ברפת החדשה המליטו עד היום שש 6 פרות. מהן 2 עגלות, 2 עגלים. העגלים מיועדים למכירה, מהעגלות 1 נשלחה לאושה.

גם מיתר הרפתות נשלחו 3 עגלות. עד היום ישנם באושה 34 עגלות.

השבוע התחילו לקבל "גפת". כל פח שוקל 12 ק"ג. כל פרה מקבלת פח. על חשבון זה מקמצים 1 ק"ג אוכל מרוכז, 1 ק"ג חציר. התמורה מקמצת 0.5 גא"י על כל פרה בכל יום.

הרפת החדשה עדיין לא מקבלת גפת.

סך הכל הובילו השבוע פעמיים. ביום חמישי והיום נפסקה ההובלה. האוטו היה לוקח חזרה זבל, אחרת אין לו חשבון להוביל. כפי הנראה הזבל לא טוב, ומסיבה זו האוטו הפסיק להוביל.

YHM2

עמוד 34 ביומן

השבוע בא החבר מהשומר הצעיר לעבוד ברפת. לעת עתה הוא לומד לחלוב. כשיבוא הנוער הגרמני הוא יכנס לרפת המרכזית לעבודה ליום שלם.

שונות

בהספקה: יעקב פישמן נסע השבוע לקנות חציר. בדרך כלל יש להשיג חציר טוב מאוד, בעיקר בכל גוש נהלל. מחולדה התקבל אוטו חציר לנסיון (3 טון). לדעת הרפתנים החציר עם שבולים, ולא טוב, אין בו לגמרי בקיה. מכונת הגריסה לא מסודרת, ויוצא להשקיע הרבה ימי עבודה. בחשמל: סודרו חוטי החשמל בכל המוסדות הצבוריים וברפתות. גומרים את הסדור ברפת למטה. סדור החוטים בשביל "כוח" עדין לא התחילו. עמודי החשמל החברה גמרה את סדור העמודים, והחשמל יכול להגיע עד הטרנספורמטור. לו הסדורים בפנים המשק היו מוכנים אפשר היה להשתמש בו. גומרים לסדר את קו החוטים למעין. חושבים לסדר שאיבת נסיון מבור המים של הממשלה, בעזרת מוטור חשמלי.

תוכניות בנין:

אתמול בקר מטריקין. נקבעה אתו הצעת תוכנית של בית הספר. ציינו שתי הצעות לבניין הפריה. הצעות צריכות להתברר בישיבת המזכירות בהשתתפות הרפתנים. לנהגים: זו הפעם השניה ששברו את השער על יד הרפת של פח. מוטב לנהוג ביתר זהירות ולא לגרום לעבודה נוספת. אתמול שברו את השער וקשה לתקנו. הערה: השערים הללו סגורים ביום ופתוחים בלילה. צריף למחנה העובדים שלשום נגשו לבניין הצריף. העבודה בטמפו תתחיל ביום הראשון. היום יבואו 50 איש לעזור בהקמת המחנה.

YHM2

עמוד 35 ביומן

12.4.37 לאסיפה החצי שנתית

שאלות העבודה

אם כי אנו לעתים קרובות דנים בשאלות העבודה, בכל זאת לא תמיד אפשר להרחיב דיבור בסעיף זה. לפני שנתיים או קצת יותר, לפני בוא **קבוצת בוסליה** אלנו, נסינו לברר את שאלות העבודה ואפשרויות של גדול הקבוצה. אם כי עברו שנתיים וחצי, והרבה שנויים חלו במשק מאז אנו שוב עומדים עכשיו לערך במצב דומה. ויש צורך שוב לברר את שאלת העבודה אצלנו. לשאלה הזו יש כמה צדדים:

(א) המצב הקיים. (ב) הפרספקטיבה הקרובה. (ג) הכיוון. (ד) תנאי המשק שלנו שונים בכמה מובנים, ממשקי קבוצות אחרות. יש לכך סיבות אובייקטיביות וגם סובייקטיביות. הגורמים האובייקטיביים רבים, ופחות או יותר ידועים לחברים שלנו וגם לאנשים מחוצה לנו, ועוד הרבה שנים תעבורנה עד שימצאו שיטות העבודה המתאימות ביותר. רציתי להתעכב על הגורמים הסובייקטיביים אשר השתמשו אצלנו ומשמשים גורם חשוב לאי התפתחות של הקבוצה והמשק. הקבוצות במשך שנות קיומן, הספיקו ליצור שטות עבודה מסיימות, כיוון מסוים שהם משמשים יסוד לנהול המשק, וכך מדי פעם בפעם, בלי כל ספק, מבררים שאלות עבודה אקטואליות, (?) וכו'.

אני בטוח ששאלות עבודה עצמית, שאלה מה יותר רצוי וזול לקבוצה: פועלים מהעיר או עבודת חברים מהקבוצה, שמירה שכירה או שמירה על ידי חברים, עזרה עונתית מסוימת, ועוד שאלות מסוג זה – כבר מזמן עבר זמנם.

לצערי הרב, אנו עוד טרם נגמלנו, וחלב האם עוד על שפתנו. שאלות היסוד של העבודה בקבוצה עוד דורשות אצלנו ברור רב. מי יודע אם בחיינו עוד נזכה לתקופה, שנוכל לרכז את המאמצים רק לפתוח ענפי המשק לכל סוגיו, בלי שנהיה נאלצים להקדיש את חלק הארי של מרצנו על שאלות מסוג שהזכרתי לעיל והדומות להן. למדתי לדעת מהנסיון, שאין צורך לבטל זמן לברורים על דברים שנהיינו במשך הזמן למסורת, הן בזמן שזה נוגע לפרט וגם לכלל. בכל זאת דברים שהכלל נפגע מזה יש להסביר את הסכנה הכרוכה בדבר. אחד החסרונות הכי בולטים והמשפיעים על מהלך הדברים אצלנו, משמשת אי העקביות, קפיצות מקיצוניות אחת לקיצוניות שניה. זה קו אופיני בשבלנו, וגורם להרבה מאוד ליקויים במשק. בכל פעם שאנו דנים על תקציב, אנו קובעים הנחות ידועות: הגדלת ענפי ההכנסה, צמצום ההוצאות. בתקציב השקעות אנו לוקחים בחשבון רק את ההשקעה במזומנים, אבל בהוצאות

YHM2

עמוד 36 ביומן

צריכה להעשות רק על ידי חברי הקבוצה. ולמחרת אנו הופכים את פני הדברים וקובעים הנחה הפוכה: שכל עבודה שאין לה קשר ישיר עם ענף קבוע, צריכה להעשות רק על ידי פועלים מהחוץ – מפני שזו הדרך הכי טובה וזולה...

החלטנו לא פעם, שכל דבר זמני ופרובוזורי יעלה לנו ביוקר. כל בנין שנבנה צריך לעמוד בהתאם לתוכנית הכללית. ולמעשה בכל מקרה של בנין, נוצרת בהלה, ותמיד בונים רק דברים זמניים, ולפי תוכניות שנוצרו על רגל אחת. וזה גורם לנו לקשיים מרובים אחר כך, לבזבז ימי עבודה מיותרים. דוגמאות מסוג זה ישנן לרוב, והאחרונה הבולטת ביותר, תשמש רפת הפח שבנוסף לבנין העשוי מפח, העומד במקום לא נוח מאוד לעבודה, צריכים לתת איש מיוחד לשמירה תמידית.

אותו נדון בענפי המשק: שנה אחת אנו לגמרי מזניחים את הירקות, בשנה השנית מתקדמים בכוון זה ו"אל תפתח פה לשטן" בשנה הבאה אין לנו כל בטחון שלא נשוב לשיטת השנה העברה. שנה אחת, כשענף המטעים הכניס יפה, אנו מחליטים על נטיעה והרחבה, ולשנה השניה אנו מוכנים לבטל הכול במחי יד אחת. ככה מתחלפת אצלנו הדעה במהירות. כי כל פעם יש איזה דבר חדש, או המצאה חדשה, המרכוזת את המחשבה. ותכף מוכנים להזניח את ההשגים שהושגו אתמול. עוד מילים אחדות לדוגמה ישמש ענף הבנין: הבקיאים בדבר, חושבים את הענף הזה לחשוב מהרבה בחינות. כל מקום יש לו תנאים מיוחדים, ומפני זה בכל מקום צריכים ללמוד את השאלות מבחינה אחרת. אין לקבוע שטת בנין אחת לגבעת השלושה וקרית ענבים ועוד.

נוסף לזה, זה קשור עם מחסן תמידי שהרבה כסף מושקע בו. וברור שצריכים להיות מנימום אנשים קבועים בענף זה, לא פחות מבמטבח, ירקות, מטעים, ויתר הענפים. ובכל זאת גם כאן ישנן קפיצות לא מוצדקות: פעם יוצרים טאוריה שצריך להיות מנהל, אפילו אם לא יעבוד, ובפעם השניה נוצרת טאוריה הפוכה – שלא צריך שום דבר, אפילו אדם שיעבוד באופן קבוע בבנין. ולדוגמה תשמשנה השנתיים האחרונות: אם כי השנה היתה שנת בנין, בכל זאת לא נקבע האדם שיוכל להתמסר לכך. בו בזמן שאפשר היה לפתור את השאלה הזו השנה בלי כל קושי. וסוף דבר שהרבה חומרי בניין הלכו לאבוד. בשביל כל דבר שטותי, מזמינים בעלי מקצוע מהעיר, ומשלמים 60-80 גא"י ליום. אף אחד מאיתנו לא לומד את העבודה, ואף פעם לא יגיעו למטרה.

אחרי תקופה של אי סדר גמור, בטח תבוא התעוררות לשבוע וימציאו או איזה סוג של הנהלה מחודשת, אבל לא יחפשו פתרון ממשי. אין בכונתי לציין את כל האי סדרים, ולחפש רק את המגווח, כי לא בזה תלויה ההצלחה. רצייתי להבליט את הקו שקובע את גורל הקבוצה.

YHM2

עמוד 37 ביומן

סידור העבודה

אחד הדברים שיש להם השפעה על מהלך הדברים, זה הוא מסדר עבודה. תפקידיו די ברורים לכולם, ואין צורך לחזור עליהם. זה הוא אחד משלושת התפקידים הבלתי נעימים בקבוצה, והם קשים במובן הפיזי. לכן צריכים לשתף בתפקיד הזה כמעט את כל החברים. זה מקצוע שיש ללמוד אותו ולהסתגל אליו. המשק לא יושע על ידי מצילי מולדת למשך חודש. הנהלת ענייני העבודה מחיבת כוון, מחשבה וקביעות. החלטתי השנה, עם כל הקשיים שהייתי נתון בהם בתור פרט, לרגלי המאורעות ומחלת הילדה – להתמיד בתפקיד הזה, והאיש המצורף אלי יכול היה להתחלף כל שלושה חודשים. ורק בשיטה זו אפשר לשמור על כוון, ועל קשר בין אתמול למחר. ידעתי מה הפרספקטיבה למחרת, השתדלתי שנגמור עבודה אחת, ורק לאחריה להתחיל בשניה. בהתאמצויות לא קטנות עלה בידי לשמור שחברים יוכלו להתמיד כל אחד בענף שלו בשדה ובבנין במידה המקסימלית. ואני חושב שהשנה, אם כי היינו מעט חברים, כל שבוע נוצר מה שהו יסודי במשק. לא הסכמתי אף פעם שנמשיך בבנינים וסדורים פרוביזוריים. כי הפרוביזוריות עולה לנו יותר מדי ביוקר. בהזדמנות הראשונה השתחררנו מהפועלים השכירים, ואפילו רפת הפח הוקמה בלי בהלה ורק בעזרת פועל אחד. וגם זה לדעתי היה מיותר. ההתמדה בסדור העבודה היתה לה השפעה על הנוער הגרמני בכניסתם לעבודה. הם התחילו לשמש גורם חשוב בענפי המשק, והמילה נוער הוחלפה בשם אדם עובד. מלא. אני מצטער מאוד שהגבילו את סמכות מסדרי העבודה מלפני חדשיים בעבודות השדה. מצוין באסיפה זו שהשנה היתה שנה קשה במובן הפשוט של המילה. הגשמים לא אפשרו כל עבודה בשדה, בכל זאת הצלחנו לעשות את כל העבודות בזמן: הזמור שזו מכה תמידית במשק, נגמר בהצלחה מבלי שחברים ירגישו בכך. למרות העיפות המרובה החלטתי לא להסתלק מתפקידים בשביל לגמור את עונת השדה במהירות, וגם לא להפסיק שום עבודות בנין נחוצות, והתקדמות בענף זה או אחר. ידעתי שאם לא נלך בקו זה, ולא נעשה התאמצות פנימית, תבוא תרדמה ככול. עבודה אשר צריכה להמשך שבוע, תמשך 4-5 שבועות. היא נמאסת על עובדיה. הסברתי את השקפתי זו בכתב ובעל פה אבל החברים הכשילו אותי בדחית כל ההצעות שבאו בזמן לשם פתרון. וסוף דבר שעברו קרוב לחדשיים, בלי שהיתה איזה שהיא התקדמות במשק ואי התקדמות גורמת לנוון, מצב רוח ואפטיה. **משה** חדל לדבר על הפייה, אם כי כל יום מביא הפסד לפר ולרפת. הסדורים ברפת א' נדחו. שאלת בנין בית הספר נדחתה לגמרי. העבודה בנפחייה מתקדמת בכבודות וגורמת למצב רוח **לצבי**.

העודרים התעיפו, העשבים גדלים, חלק אדמה נשארה לא מעובדת. כל זה גורם לעצבנות

YHM2

עמוד 38 ביומן

בעבודה, והעקר שאותם האנשים שצריכים היו להתפנות בשביל הנהלת עבודות מיותרות בניגוד לרצונם, לא יכלו לעשות את זאת. והסיכום: במקום להתקדם באיטיות, בלי רעש ובלי בזבז כספים, להמשיך בעבודה בסדר ובשקט ובהתמדה. ואפשרות אוביקטיבית כזו ישנה. אנו עבדים לפרי של מצב רוח, ועכשיו ירצו להשיב את האבוד: עם טמפו, מהירות, בזבז כספים, ושוב פעם מתוך עצבנות.

חוסר שיטה נהפכת לשיטה, וזה אסוננו. התעוררות זמנית לאקטיביות לפי מצב רוח, אין בזה הרבה ברכה.

הפרספקטיבה הקרובה

אנו עומדים עכשיו בפני מפעלים שהם בשבילנו די חשובים. אחד המפעלים שבלי כל ספק יהיה בעל ערך רב, זה עיבוד אדמת **קוביבה**. פחות מדי אני בקי בשביל שאקח עלי להסביר את הקף העבודה במפעל הזה. רק כמה הנחות יסודיות אני רוצה לציין.

(א) הענף הזה חדש בשבילנו, אבל אין הוא חדש בשביל אנשי הקיבוצים. הוא כרוך עם הרבה קושים, ואנו צריכים להיות מוכנים גם לאי הצלחות. תצטרך להיות זהירות באותו מובן שלא לגשת לעבוד האדמה רק עם העיפרון ביד. ספק אם נוכל בשנה הראשונה להפיק תועלת מקסימלית מכל השטח.

(ב) אינני מקבל בקלות את ההבטחה שיש להסתפק בהדרכת התחנה לשם הגשמת העבודה. עדין יש מרחק רב בין העבודה היום יומית ובין פעולות תחנת הנסיונות.

(ג) הנחה יסודית וברורה צריכה להיות, שאין אנו נגשים למפעל הזה על הפרינציפ של שכירת עבודה שכירה. אנו יכולים להפך גם כאן לפרמרים, אשר רק הצד החשובני מעסיק אותם. זה יהיה כשלון כלפי חוץ וכלפי פנים. ההתחלה תקבע את התפתחות עניני העבודה, לכן אני אחיב דחית התחלת העבודה אם יהיה בלתי אפשרי בהחלט, לתת את מספר האנשים הדרוש.

(ד) כל התחלה קשה, והתחלה זו שהתחלנו בה לעת זקנה קשה שבעתים. אבל אם עוד נצליח למצוא אנשי עבודה למשק הקים, נוכל גם למצוא את האנשים לשם. יש להתיעץ עם חברי משק של הקבוצות. יוכל להיות שאנו צריכים לשלוח את מי שהוא להכשרה לזמן מסוים. יוכל להיות שצריכים לבוא חילופים עם אחד המקומות. אני לא קובע מסמרות. אינני מתביש בתור פותח בשאלות העבודה, לא להציע הצעות ברורות. למפעל הזה יש ערך חינוכי לעתיד לבוא, אם כי בזמננו איפה

YHM2

עמוד 39 ביומן

שרק החשבון קובע הכול, לא יהיה לזה ערך מכריע, כי התלתן לא יעלה לנו יותר בזול משאנו קונים אותו במקומות אחרים... בשאלת מספר ההולכים ומי הם ההולכים חזון למועד. אנו נפתור ביחד עם פתרון מספר האנשים שסופם לבוא אלינו.

בנינים

בית ספר:

על בניין בית ספר אין להרבות בדבורים. כבר הגיע הזמן לכל הדעות שיש לגשת לבנין בהקדם הכי אפשרי. כיון שאין לנו עכשיו אנשים לבנין, יש לדעתי צורך למסור את הקמתו לקבוצת פועלים בקבלנות, בכדי להמנע מלקבל פועלים. אופני המסירה: עבודת הבטון לקבוצת "במעלה", הטיח – לחברים, הנגרות לנגרים, ואם זו תהיה עבודת ברזל יוכל לעסוק בזה **צבי**.

בתי דירה: צריך להיות ברור לחברים שאם אנו עומדים בפני קבלת חברים, יש לדאוג לשכונם. אמנם עם בנין בית הספר יתפנו באופן זמני 4 חדרי בית הספר הקים, אבל ברור שזה לא מספיק בהחלט. לכן יש להחליט על הקמת בית דירה, לעת עתה קומה אחת. הבית שיבנה צריך להיות מכוון לבית לטיפול, ובית הטיפול צריך לשמש בית דירה.

התקציב לבנין בית ישמשו לנו 200-250 לירות ממספר חברים שנקבל אותם להכשרה; 100 לירות מכספי הגפירים. הסכום הזה יספיק לנו בשביל ההוצאה במזומנים.

חדר למשטרה יוכל להיות שנצטרך להקדיש חדר מיוחד למטרה זו, או שהחדר הזה יכלל באחד הבנינים.

סידורים סניטריים למוסדות הילדים

הכונה לבית הספר ולבית הטיפול.

כל העבודות הללו צריכים בהחלט להעשות על ידי חברי הקבוצה, וצריכים להתחיל בהן תיכף לאחר שיציקות הבטון בבית הספר יגמרו.

בנייני משק

- (1) בניין הפרייה_ לעבודה הזו יש לגשת תכף ורק בכוחות עצמנו. אנו צריכים בהחלט להגשים את הדעה להמנע מקבלת פועלים. אני חושב שהעבודה הזו תבוצע על הצד הכי טוב, והחברים גם יתקדמו בבנין. בתוכנית של הפרייה נכללות גם החצרות שלהם.
- (2) סידורים של רפת א'.
- (3) גמר החצרות של הרפת המרכזית וסדור השקתות.
- (4) חדר מחלבה ומחסן קטן ברפת פת.
- (5) מחסן הספקה גדול ברפת למטה.

YHM2

עמוד 40 ביומן

(7) סדור המגרסה ושכלולה עם הרמת המחסן.

לולים: בנין מדגרה חשמלית ושכלול חלקי של תנאי העבודה

עבודות חשמל שונים ותיקונים שונים

גידור חלקי סביב המשק, ואולי גם גידור מעבר לכביש.

עבודות בשדה

נטיעת 25 דונם כרם בהתאם להצעת תוכנית המטעים.

נטיעת 15 דונם עצי פרי.

הרחבת שטח הירקות.

זריעת חציר מעבר לכביש.

כשאנו רואים לפננו לערך את תוכניות העבודה, שכל אחד ואחד ירגיש בהכרח ובנחיצות הדברים. צריכה להקבע גם תוכנית של הוצאה לפועל.

בכל התכנית הזו, לא הכנסתי את בנין חדר האוכל. יוכל להיות כי עוד לסוף שנה זו נוכל לגשת לבנין (זאת אומרת עד אז יאשרו לנו את הסכום של 850 לירות אשר ישמשו לנו התחלה טובה).

קבלת חברים

אי אפשר לדבר על עניני העבודה בלי לנגוע בשאלה זו. זכורים לכולם וכוחים שונים בזמנים שונים, על הרכב הקבוצה ומספר חבריה ואופן קבלתם. שנים חברים דגלו בשם הצמצום. במקום לסגל את מספר החברים למשק, הם רצו לסגל את המשק למספר החברים, ותמיד דברו על צמצום. אבל בשביל לא להזכיר נשכחות, נוכל להסתפק במסקנות האחרונות, שהדעה הזאת פשטה את הרגל, זה היה חלום שוא, וכל הוכוח הזה היה וכוח של בוסר. המציאות טופחת על פניהם. אין בכוחותנו עוד לעמוד נגד הזרם. המשק גדל, הוא מוכרח לגדול, הוא צריך לגדול, ואין באפשרותנו להפוך צריך להצילו את פני המציאות. ואת המילה האחרונה יראה לנו הזמן.

כל פעם אנו אומרים שהרפת גדלה כבר עד המקסימום, ובכל זאת השנה שוב הגדילו אותה באופן נכר. מכוונות החליבה לעת עתה לא פתרו את שאלת העבודה ברפת (אם כי בזמנן היתה הקלה קטנה בעבודה), וברור עם גדול הענף, מתרבה מספר העובדים. הגיע הזמן שנחשוב שלערך יעבדו ברפת כמעט 20 איש. מובן, אני לוקח בחשבון גם את הצורך בחלופים. החשבון הזה לא מוגזם. כבר עכשיו עובדים 16 חברים. ענף המטעים יתחייב לדרוש 10-12 עובדים קבועים, ואם לקחת בחשבון את מספר יתר הענפים, כפי שהם, יהיה לנו ברור שהמינימום

YHM2

עמוד 41 ביומן

צריך להיות עכשיו 110 חברים, מחוץ לנוער הגרמני וגם לנוער העובד. הפחד של אדם נוסף בקבוצה – פחד שוא. השנה הוכחנו שבסדור מתאים אפשר תמיד לקבוע חלק חברים בעבודה צדדית. בזמן נסיעת **משה שטיין** לא השתתפתי בדיון, אבל מסרו לי שהיה מדובר על קבלת קבוצת חברים של 10-12 חברים.

הקבוצה שלנו צריכה להכניס לתוכה קבוצה של 35-40 חברים. זה הוא הכוון. הנסיון הראה שחלק קטן עוזב, ועל המספר של 35 חבר קבועים אנו צריכים לשמור. אולי זו תהיה הפתעה בשביל הותיקים, אבל הפתעה דומה לזו היתה כבר לפני קבלת קבוצת **בוסליה**.

אופן קבלת החברים זה אולי פרק לחוד. אבל צריך להיות ברור שלא בשטה שנוהג בה **יהושיק'ה** ועוד מספר חברים, הקבוצה תגדל.

לא אכפת לי שחבר הנמצא שנתיים כבר בקבוצה, עבד בכל הענפים ועובד קבוע כבר ברפת, כמו למשל **שפיצר** עדיין מצביעים באסיפה מי בעדו ומי נגדו. אבל זה מראה רק שאצל החברים, עדיין לורד ג'ורג' מיניסטר לענייני חוץ, ובמשך 10 השנים האחרונות שום שינויים לא חלו...

לחברים שרוצים להשאר אצלנו צריכה לינתן ההזדמנות, ולא להקפיד אם הוא ימצא חודש או חצי שנה. אין לי הפחד שהחברים הללו ישתלטו אצלנו. צריכה להיות הערות מצדנו, שאם ישנם חברים שהם לא הולמים לקבוצה, אין להתחשב עם הטרמין שנקבע להם, אלא צריכה לבוא ההצעה פשוטה שהם יעזבו אותנו. דוגמאות ממין זה היו למכביר.

אני עדיין חושב לשגיאה גדולה מאוד שהחברים הפסיקו את זרם העליה אלנו. עדין לא הוכיחו את ההצלחה שהצליחו בזה. בו בזמן שגם להבא דרך זו תשאר לשטה קבועה, לא מפני שהיא הטובה ביותר. גם אני יודע מה טוב בשבילינו אלא מפני שאין לעת עתה דרך אחרת.

הצעה שניה יכולה להיות שנקבל רק 20 חברים, ונקבל שוב פלוגת נוער למשך שנתיים. אמנם יהיה לנו קצת קשה, אבל לאומת זה הנוער נחשב לקבוע לכל הפחות למשך שנתיים. הפרנציפ צריך להיות: לחדול מהשיטה הנפסדת שלקבל תמיד פועלים שכירים ואפילו בעלי מקצוע.

YHM2

עמוד 42 ביומן

רפתות

אנו מגדילים את הענף הזה, בפרספקטיבה שתגדל גם הקבוצה ונוכל להחליף גם את העובדים. בישיבת הרפתנים האחרונה שוב הועמדה שאלת הרפתנים, ויש בהחלט לתת תשובה. מכל החברים שישנם עכשיו בקבוצה, ישנם לערך 9-10 בחורים ושתיים שלוש בחורות שיכולים לעבוד ברפת. אברהם הורביץ, ישראל שפירא, שיקה סגל, שלמה פלק, יצחק בודנהיימר, יהודה גרמן, יוסי בן-אברהם, ויצחק בן-אברהם, אריה ברלינר.

דרישת הרפתנים לשחרר אותם למשך שנה לכל הפחות, צריכה לקבל את פתרונה החיובי. יש להגשים בחיים שכל חבר בלי יוצא מהכלל עובד ברפת. מסופקני אם גם אז הרפתנים הטובים יהיו משוחררים מהרפת, אבל אז לכל הפחות לא יהיו להם טענות לקבוצה.

הרפת תשמש לנו ציר עקרי. יתר ענפי עבודה צריכים להסתדר רק לאחר סדור הענף הזה. אני תמיד אוהב ללחום בעד דעה שאני גם מוכן להסביר אותה. במקרה זה אני מתחשב עם המציאות, ורוצה לחפש פתרון קשה, אבל פתרון ממשי.

היה זמן שחלק חברים דגל ברעיון: שכל החברים ילמדו לחלוב, ובצורה כזו לפתור את שאלת החליבה בבוקר. הרעיון הזה לא זכה להגשמה, כי יוזמי הרעיון הוציאו את עצמם מהכלל, וחשבו שאחרים המתנגדים לו, יוציאו אותו לפועל.

הראשון שצריך לדעתי להיות משוחרר מהרפת זה צבי ריכנישטיין. והוא צריך להחליף אותי בכרמים. אני חושב שבעזרה קטנה הוא יוכל בהצלחה לנהל את הענף הזה. בין רשימת הנכנסים לרפת צריכים להוסיף גם אותי ויוסי בן-אברהם. בהכנסי לרפת, מובן שלא אחליף את צבי בהצלחה. אבל אני במשך הזמן אחליף אותו. באם לא תקבל הדעה שלי, שכל החברים קודם כל עובדים ברפת, אין אני ראה אפשרות אף פעם לשחרר את הרפתנים הותיקים מהעול הזה. כי עד היום הקבוצה מכניסה בכל פעם חברים חדשים, חלק מהם עוזב וחלק מוכרח לעזוב את עבודת הרפת, ושוב יוצא לראשונים ותיקי הקבוצה להתמיד בניגוד לרצונם. יוסף ישראלי יוכל לנהל את הירקות במקרה שאפרים בן חיים ייסע לרחובות או יכנס לעבוד באופן קבוע ללול. וגם את יוסי, אם כי בקושי רב נמצא מחליף, נצטרך להחליף לזמן מה. המצב האי נורמלי שנוצר בקבוצה, על ידי זה שחלק רפתנים חושב את עצמו למנוצל ומשועבד, וחלק שני של חברים חופשי משעבוד זה, גורם לאנצידנטים לא נעימים. ההפרזה של השעבוד מגיעה למידה כזו, שחלק רפתנים נמנע מלמלא תור רגיל של שמירה, אפילו בזמן שהוא מחוץ לרפת. המקרים שרפתנים עוזבים את העבודה ברפת, או שלמפרע מודיעים שיותר רגלם לא תדרוך ברפת א מוסיפה לנו כבוד. לכן השאלה צריכה להיות נדונה באסיפה זו, ונמצא לה פתרון.

YHM2

עמוד 43 ביומן

נהגות

צריך להיות ברור שאצלנו יהיו ארבעה נהגים. שנים, שנים בכל אוטו. שאלת הנהגות עכשיו יותר קשה מכפי שהיה פעם. לפעמים היה אפשר לקבל רשיון הרבה יותר קל. מי שעוד לא היה נהג לא יוכל להבין מדוע אנשים לא רוצים להתמיד בעבודה זו. אבל בקבוצה כפי הנראה, כל עבודה שבאים במגע עם הרבה חברים, מכבידה מאוד על חברים. לכן גם כאן אנו צריכים לקבל את גזר הדין, ויש להוסיף מספר נהגים. במקרה זה אנו נתקלים בקושי נוסף, שלא כל הנהגים רוצים ללמוד. ולא בכל התנאים אפשר ללמוד.

מי לא זוכר כמה פעמים הצגתי את שאלת הנהגים. ופעם הייתי יוזם ההצעה שבתוך המשק ילמדו מספר חברים. בשטה זו נעשה **יצחק פטריק** לנהג, ו**רוזינגר** למד את ההתחלה של תורת הנהגות. וגם אני, לולא התנגדות הנהגים, הייתי יודע את התורה הזו. לפעמים חשבנו שמספיק לכל אחד מקצוע אחד. אבל דוקא תומכי הרעיון הזה לא מסתפקים במקצוע אחד. וברור שזה גלגל חוזר. ובכן, כמו שאמרתי לעיל, הציר תשמש הרפת. כל אחד צריך להיות קודם רפתן, ואחר כך מנהל הספקה. רפתן – עובד בנטיעות. רפתן – נהג. רפתן – לולן. רפתן – ירקן. רפתן – עובד בבניין. זאת אומרת שבמשך אותה השנה שהוא יוצא את הרפת הוא עובד בענף השני.

שיקה צריך להפסיק לנסוע באוטו, וצריך להכנס חדש ללמוד. רוצה בעבודה זו **שלום דינר ושיקה** יחפש הזדמנות לעבור את הבחינות. לדעת הנהגים הוא כבר יודע לנסוע.

סיכום:

בקשר עם קביעת יתר האנשים לעבודות מסוימות, אנו צריכים להתחשב עם הרפת בראשונה. ואז ממלא נצטרך לחפש פתרונות לחלק אנשים בכוון אחר. אם נרצה לספק את הרצון של כל אחד, לספק לפרט זה ואחר לעבוד דוקא בעבודה שהיא פרי מצב רוח ברור שלא נפתור אז את השאלה הראשונה. הרפת דורשת אנשים

שאינם במצבים מיוחדים, בו בזמן שיש סוג עבודות במשק שאותם האנשים יכלו להיות פעילים ופרודוקטיביים, ולשחרר אנשים בשביל הרפת. אם שיטה זו תקבע בתור יסוד יותר קל ימצא הפתרון.

YHM2

עמוד 44 ביומן

השמירה

אגע בשאלה הזו רק באותו חלק שיש לה קשר עם העבודה. אם כי הייתי רוצה שפעם נקדיש לה גם ברור בכיוונים אחרים.

השמירה נחשבת לעבודה קבועה מיום קיום המשק. היו זמנים שהשקיעו יום עבודה. אבל זה יותר מחמש שנים שאנו משקיעים 2 ימי עבודה שלימים. אין לקחת בחשבון מצבים בלתי רגילים, אותם אי אפשר לקבוע מראש. בזמן המאורעות האחרונים היתה אצלנו שמירה שכירה, שמירה מופרזת בתנאים אחרים. כלומר: שהשמירה צריכה היתה להסתדר ע"י חברים, היתה בלי כל ספק יכולה להיות הרבה יותר קטנה.

עדין שוררת דעה שאנו צריכים להמשיך בקו הזה ולהחזיק שומרים במשכורת ובזה לשחרר את חברי הקבוצה.

למעשה, שמירה שכירה בתנאים של גפירים אין גם כל קימוץ בזמן. בתור דוגמא ניקח את השבועות האחרונים: לו היינו רוצים לסדר את השמירה כמו שהיא עכשיו עם שכירים, אנו צריכים לא פחות משישה גפירים, וגם אז נצטרך להחליף אותם במקרה מחלה וחופש.

יום עבודה של שומר לול, נחשב באופן מקסימלי 7 שעות, לרוב גם 6 שעות. חוץ מזה חופש ומחלה. אי אפשר לדרוש מאנשים ששומרים תמיד, לשמור באופן רצוף אפילו שש שעות, בו בזמן שאצלנו יום עבודה של שומר בקיץ: 10 שעות, בחורף 12-13 שעות. אבל אם גם לא לקחת בחשבון את הצד החשבוני אלא רק את הצד הפרנציפיוני על מי מוטלת החובה של שמירה רגילה על המקום – צריכה להנתן התשובה הברורה. אני חושב שכדאי להחליט באסיפה חצי שנתית זו, שאין מקום אצלנו בזמנים רגילים לשמירה שכירה. אם גם אפילו יוכיחו לנו שהיא עולה בזיל הזול.

קשה לדעת מה יהיה גורל הגפירים להבא. לעת עתה הממשלה קבעה סוג גפירים נוסף לקיימים: א' – 6, ב' – 6, ג' – 12, ד' – 8, ה' – 12. שני הסוגים הנוספים מכונים לכל הישוב. הם לא מקבלים רובים מיוחדים, אלא הם רשאים ללמוד ברובים של הסוגים הראשונים. יוכל להיות ששאלת הגפירים היא לא זמנית. אין גם לבטל אותה מבחינה אחרת. תשלום מלא בעד עניני השמירה במקום תשלום מלא של יום עבודה.

אם בחודש נשקיע ששים ימי שמירה, תמורת זה נקבל 30 לירות במזומנים. נוסף לזה הלבשה והנעלה לחמישה אנשים.

YHM2

עמוד 45 ביומן

יחסנו לעבודה צדדית

השאלה הזו לא מעניינת אותי מהצד הפרנציפיוני, אלא רק מהצד המעשי.

לא כל הצעה על עבודה צדדית פסולה וכמו כן ההפך מזה. ההנחה היסודית הראשונה שהיא משמשת לי קו במשק היא: שלא תמיד כל עשר לירות שאנו מקבלים מעבודת חוץ רצויות לנו.

עם כל יחסנו החיובי לסעיף זה, אנו לא צריכים לשכוח את המשק וכל הכרוך בו. לרוב ישנם מקרים שאינם נתנים להערכה נכונה. יש ואנו מקבלים מהעבודה צדדית עשר לירות הכנסה, ויש בזה משום הפסד ולא רוח.

למשל: בזמן הבנין של תנובה הציעו לי ללכת לנהל את הבנין, ולהרויח 15 לא"י לחודש. אין אני חושב שבהצעה זו היה משום רוח. יהודה גרמן עבד תקופה בכפר עציון, והכניס למשק סכום מסוים. עבודה צדדית זו – לדעתי לא היתה מוצדקת. בן-ציון חולם כל הזמן על עבודתו ב"תנובה". יש לו הרבה תומכים ומחכים לרגע המאושר שבו יוכל להרויח 12 לירות. ואת זה חושבים להכנסה יפה ורצויה. מובן אם כל העבודות הללו קשורות רק עם סיפוק של הפרט, אז בכלל אין מקום לויכוח, מפני שהויכוח הזה יהיה בוסר. תמיד האגואיזם של הפרט גובר על הצורך של הכלל. אבל אם לדון מהצד החשבוני, תשובתי ברורה. וככה צריכה להיות תשובת כל אלה שכן קצת בקיאים במשק. הגיע הזמן שתחדור ההכרה אצל בעלי הביזנס, לא מחוֹפְמָת הדרך מצד אחד להכניס לירה ומהצד השני להוציא שתיים. יש וגישתנו לעבודה צדדית יותר מדיי קלה. אחרת יש להתחס לסוג עבודה צדדית שהיא קשורה עם מספר אנשים בבת אחת. אז ישנה אפשרות לשתף את המסוגל ביותר, עם אנשים פחותי נסיון או כשרון. אם נקבל את ההנחה האחרונה, העבודה הצדדית תהפך לברכה, אם גם אפילו היחיד לא יכניס 15 לא"י לחודש, אלא כולם יחד יכניסו 8-9 לירות כל אחד. אני שולל את הדרך המקובלת שכל לירה מעבודות חוץ כשרה ומתחרה עם ההכנסות של המשק. שיטה זו גורמת לעכוב בהתפתחות המשק.

YHM2

עמוד 46 ביומן

סכום:

(א) הגשמת ההצעות של עבודה ברפת:

שחרור מידי של חלק מהותיקים למשך שנה והחלפתם עם ותיקים אחרים.

(ב) קביעת אנשים קבועים למטעים, לול ובנין.

גדול הקבוצה

אנו קובעים שבקשר עם התפתחות המשק, מספר החברים בקבוצה צריכים להיות לערך 110 חברים. לשם זה יש לטפל בהכנסת קבוצה, לערך 35-40 חברים.

בנינים

נוסף לבנינים שכבר הוחלט עליהם, אנו מחליטים על בנין בית דירה. הבית מותאם לבית לטיפול.

עבודות השדה אנו מאשרים את התכנית לנטיעת כרמים ועצי פרי בהתאם לתוכנית הכללית.

נהגות מחליטים תכף להכניס עוד נהג.

YHM2

עמוד 48 ביומן

המצב בעבודה למשך שבוע ימים 7-15/4

השבוע השני להעדר הנוער הגרמני מהבית.

בשדה: בליל שבת וראשון ירדו 60 סלמטר גשם. המצב בשדה היה בכל רע. כל הנטיעה החדשה: גפנים ועצי

פרי, הראו סימני יובש. בכלל כל אדמת המטעים היתה יבשה. הגשם הזה החיה את השדה. מובן שחלק

מהנטיעה לא נקלטה, אבל המצב תוקן במה שהוא. ביחוד היה לתועלת הגשם לענף הירקות ותבואות קיץ.

תוצאות הברד

הגשם שהיה מלווה עם ברד חזק במשך ליל שבת, גרם לנזקים עצומים לענף עצי פרי: תקופת הפריחה של השזיפים עברה השנה בסדר. נראה היה שיהיה יכול גדול מאוד. והנה, מה שלא הזיקו החמסינים שתמיד באים בתקופת הפריחה, הזיק הברד בתקופה כה מאוחרת (10/4).

במשך כל שנות קיומנו כאן לא נגרמו הפסדים כה נכרים מן הטבע.

השזיפים סנטרוזה – 60% נפלו מהעצים. הפרי היה בגודל של 3 סנטימטר. הפרי שנשאר על העצים כולו חורים ופצעים. יתר הזנים גם כן סבלו הרבה מאוד, אם כי קצת פחות מהסנטרוזה. בדרך כלל כל הפרי נגוע מאוד. נשרו הרבה מאוד עלים. ישנם עצים שעושים רושם כאילו תולעים אכלו את העלים. נשירת העלים גם היא תגרום נזק לעץ ולפרי.

ההפסדים בתפוחים עדין לא נתנים להערכה. כפי הנראה הם יהיו גדולים מאוד. הגשם והברד הורידו את אבק הפריחה מהפרחים. את פרטי ההפסד נוכל לקבוע באלה הימים.

יש לחשוב בודאות שחמישים אחוז מהפרי: תפוחים ושזיפים, הלכו לאבוד.

בכרמים גם בכרמים ההפסדים גדולים מאוד. לפי דברי הרשקוביץ שבקר אותנו השבוע, ההפסדים בכרמים יותר גדולים מבעצי פרי. ישנם מקומות, ביחוד ההמבורגי של החלקה העליונה וההמבורגי מעבר לטפול, האשכולות נשברו, צדדים שונים של פרחי האשכולות נקרעו, והם יהיו דלילים מאוד. הרבה ענפים נשברו ועושים רושם כאילו הם אכולים.

לדעת הוכברג, שגם כן בקר אותנו בהזדמנות, מעריך את ההפסדים אמנם פחות

YHM2

עמוד 49 ביומן

אבל אין ויכוח שהפסדים נכרים יהיו.

(גם במקוה ישראל נגרם נזק רב בעצי פרי וכרמים).

בעבודה בכרמים ובעצי פרי:

לאחר יובש שנמשך כל כך הרבה זמן צריכים היו לנצל את הגשם, שאמנם הביא נזק רב, אבל הרטיב במידה טובה את האדמה.

והנה השבוע אריה ברלינר היה מחוץ לבית שני ימים, אני הייתי שומר, אדו"ה בירק עסקה בכביסה, אברהם הורביץ עבד חצי זמן ברפת, שני ימים בכלל לא עבדו בקשר עם הגשם...

הסך הכל צריך להיות ברור מה היו ההשגים בשדה. בענף זה השבוע כל העבודות שצריכים היו לעשות באופן תכוף: חריש וקילטור כללי, עידור הכרחי במקומות קשים ביותר, לא נעשה.

יש הכרח לתת לשבוע הבא עידור, חרישה וקילטור כללי, עדור הכרחי במקומות קשים ביותר, לא נעשה. יש הכרח לתת לשבוע הבא עידור חרישה וקילטור בשביל לתקן מה שהכרח לתקן.

בירקות העבודה בירקות השבוע היתה מרובה, ורוב האנשים נוצלו השבוע בשביל עבודות העונה. נגמרה שתילת העגבניות לערך 3500 שתיל.

גמרו את שתילת הכרובית.

הורידו בצל, סלק אפונה וצנון.

בשבוע הבא יתרכזו בעדורים.

בבנין: צבי דורנפלד היה שומר והנפחיה היתה לגמרי סגורה.

יוסף רגנבוין עבד מספר ימים בהקמת הצריף של המחנה, ועסק קצת בתיקונים.

שום הכנה והתקדמות לכלל הבנינים והתיקונים שעומדים על הפרק לא היתה.

YHM2

עמוד 50 ביומן

אינפורמציה ממשק החצר

רפתות: 470 ליטר חלב

150 רפת ד'

170 רפת חדשה מפח

1,000 רפת למטה

סה"כ: 1,790 ליטר חלב

רפת למטה: הפילה פרה שנקנתה מהטרנספורט האחרון בתור חשודה.

פרה אחת שקנו אצל אדלר במוצא המליטה 3 שבועות לפני הזמן. העגלה מתה.

אצל 2 הפרות הרופא הוציא את השליות.

סה"כ המליטו החודש 12 פרות באופן נורמלי + 3 הפלות = 15 המלטות.

רפת פח: הפרות מרגישות טוב.

השבוע המליטה עוד פרה אחת. סה"כ 3 עד היום.

החליבה המקסימלית 30 ליטר.

רפת מרכזית: פרה שנקנתה בטרנספורט החדש בעד 40 לירות בתור חשודה לשחפת, לאחר הבדיקות התברר

שהיא בריאה והעבירו אותה לרפת הבריאה.

גפת: כפי הנראה הגפת משפיעה טוב על תנובת החלב. השבוע התקבלה גפת רק כמה ימים,

חושבים שההובלה תסתדר בימים הקרובים. בדרך-כלל מקבלות הרפתות ירק בשפע.

לולים:

הוציאו השבוע 1040 אפרוחים, 69% בקיעה.

יש להוציא עוד מ-2 אינקובטורים, ובזה נגמרת תקופת הדגירה.

מחיר הביצים כמו בשבוע העבר – בירידה.

עניין הארגזים עדיין לא מסודר והביצים מגיעות לשוק במצב לא טרי.

הפרופ' קלגלר מהאוניברסיטה עשה נסיון של זריקות ל-100 פרגיות נגד מחלת הספירוכוטוזה

(מחלת-דם). תוצאות נדע כעבור מספר ימים.